

Pavel Kuneš

Kdo
stvořil
Stvořitele
?

ilustroval Jan Hrubý

triáda

KDO STVOŘIL STVOŘITELE?

KDO STVOŘIL STVOŘITELE?

OTÁZKY HLEDAJÍ ODPOVĚDI

PAVEL KUNEŠ

ILUSTRACEMI
DOPROVODIL
JAN HRUBÝ

TRIÁDA

© Pavel Kuneš, 2018

Ilustrace © Jan Hrubý, 2018

© Nakladatelství Triáda, 2018

ISBN 978-7474-223-1

ISBN (PDF) 978-80-7474-307-8

ISBN (ePub) 978-80-7474-308-5

ISBN (mobi) 978-80-7474-309-2

Desatero k usnadnění života

Mnozí z vás o sobě víte, že jste věřící. To znamená, že vyrůstáte ve věřící rodině nebo si vážíte někoho, kdo se poctivě chová a je věřící. Může to být dědeček nebo spolužák nebo kamarádka. Být věřícím znamená, že víš o něčem, o čem druzí nevědí. Máš něco navíc. Je to podobné jako se zájmovými kroužky u vás ve škole. Všichni nechodí do astronomického ani nehrají všichni stolní tenis. Chodí tam jenom ti, kteří to považují za dobré a kterým se to líbí. Potom vědí něco navíc o astronomii nebo se vyznají lépe ve stolním tenise.

Vaši rodiče vědí, proč jsou věřícími, mají pro to nějaký důvod a chtějí, abyste byli věřícími i vy. To není nic zlého, je tomu tak v celém vašem životě. Jste závislí na vašich rodičích. Přece nemyslíte, že byste se sami uživilí, vyprali si, vyžehlili, uvařili, upekli a dovedli opravit střechu vašeho domku nebo zaplatit za nájem vašeho bytu! Dneska nemůžete žít sami bez rodičů, nemůžete se starat sami o sebe. Bydlíte v rodině a rodina má držet pohromadě. V rodině musí podporovat jeden druhého. Nejen při umývání nádobí nebo úklidu, ale i ve svých postojích a zachovávaní stejných pravidel. Taky při oslavách.

Tahle knížka se jistě dostane do rukou i čtenářům, kteří se považují za nevěřící. Buď se nikdy s vírou nepotkali, nebo se jim nezdá dost příťažlivá. Nikdy by mě nenapadlo, že kvůli tomu jsou nějak horší nebo méně spolehliví. Mají ke svému postoji různé důvody.

Všichni lidé, věřící i nevěřící, se shodují v přání, aby se na světě žilo pěkně. Aby nebyly války ani šikanování. Aby se nepodvádělo, aby dané slovo platilo, aby přestaly nespravedlnosti a hněvy. Co víme jako věřící lidé navíc? Například víme, že k dosažení míru na celém světě a k zastavení všech teroristických útoků vedou pravidla obsažená v Desateru.

Dokonce i někteří nevěřící Desatero uznávají a tvrdí, že kdyby se podle něj lidé v životě řídili, nemuseli bychom se obávat ani teroristů, ani válek.

Co je to Desatero? Jak se přišlo na Desatero? Jaký spisovatel ho vymyslel? Odkud Desatero známe? Je napsáno v Bibli. Jak vznikla Bible? Bible vznikla ze zkušeností lidí, kteří si všimli řádu ve světě, podle kterého se střídají roční období a podle kterého stejně neomylně pracuje i naše svědomí. Dělá nám výčitky po špatném činu a máme dobrý pocit po dobrém skutku. Rozeznáváme dobro i zlo. Protože byli věřící, svému pochopení rozuměli jako hlasu Božímu. A zaznamenali Boží přání o člověku a o světě. V Bibli je také uvedeno deset základních zákonů pro šťastný život. Že tato přikázání jsou od Pána Boha, poznáváme z toho, že jsou tak moudrá. Platila stejně před tisíci lety jako dneska.

To by mě zajímalo, jestli někdo zná něco lepšího!

Někdo řekne: Desatero Božích přikázání – zase další příkazy a zákazy! Ale už při jejich prvním přečtení přestanou vypadat nepřátelsky a hrozivě. Všimneš si, že Boží přikázání jsou vlastně laskavá a prospěšná. Pán Bůh je vymyslel – jak víme –, ne aby lidi trápil, ale aby jim umožnil šťastný život na světě.

Každý příkaz znamená i moji ochranu.

Já nesmím krást, ale Bůh si přeje, abych ani já nebyl okraden. Není mu to jedno!

Já musím mít v úctě své rodiče, ale oni se ke mně mají chovat jako milující otec a matka.

Já nesmím lhát, ale je Božím přáním, abych ani já nebyl obelhán.

Další výhodou je to, že nikdo nemusíme zjišťovat pomocí omylů a chyb, jak bychom se měli v životě chovat a jak jednat. Nemusíme dělat pokusy, co se vyplatí, a co naopak přinese člověku jen strach a výčitky svědomí. Nemusíš to stále znovu a jinak zkoušet, život by ti pak mohl

uplynout v pokusech a mohlo by se stát, že na smrtelné posteli bys řekl:
Prožil jsem svůj život hloupě.

Ani bych nedovedl spočítat množství lidí, kteří mi řekli: Víte, kdyby
se zachovávalo Desatero, byl by na světě ráj.

Dobře, ale co ti tedy brání, abys ho zachovával?

JÁ JSEM HOSPODIN, TVŮJ BŮH. NEBUDEŠ MÍT JINÉHO BOHA MIMO MNE. Tak zní první přikázání Desatera.

Slovo Hospodin je odvozeno z praslovanského jazyka, v němž znamenalo pán, hospodář. Tím slovem naši předkové přeložili jméno Boží z hebrejského a řeckého textu Bible. Je to pěkné jméno. Nepoznáváte v něm Boží laskavost?

První přikázání mi zaručuje, že se Pán Bůh o mne postará (jako dobrý hospodář) a nenechá mě na holičkách (takhle je to napsáno v první kapitole biblické knihy Jozue), jestliže mu budu důvěřovat. Jestliže ho budu považovat za toho opravdu hlavního a rozhodujícího v mém životě, vždycky najdu cestu z těžkostí a mohu být pokojně živ.

Co to znamená?

Když si nebudu vědět rady, vzpomenu si na Boží přání a poslechnu je, i když si moji kamarádi budou přát něco jiného. Jinak by mým bohem nebyl Hospodin, ale moji kamarádi.

Budu-li moci vyhrát při hře, když trochu zašvindluji, neudělám to, protože pak by mým bohem nebyl Hospodin, ale má touha po vítězství. Kvůli touze po vítězství bych byl schopen podvádět.

Mohu-li získat vedoucí postavení ve třídě tím, že zesměšním svého spolužáka, neudělám to, protože pak by mým bohem nebyl Hospodin, ale pochvala, potlesk a uznání některých mých spolužáků.

Ten, kdo má skutečně rozhodovat v mém životě, nemá být nikdo menší než Pán Bůh sám! Ten úplně nejvyšší.

I. přikázání. Já jsem
Hospodin, svůj Bůh.
Nebudeš mít jiného boha
mimo mne

Druhé přikázání zní: **NEZNEUŽIJEŠ JMÉNA HOSPODINA, SVÉHO BOHA.** To znamená: nebudeš Boží jméno brát do úst stejně snadno a třeba i bezmyšlenkovitě jako jiná, obyčejná slova a jména.

Když si někoho vážíš, mluvíš o něm s úctou. Například o tatínkovi, o mamince nebo o dědečkovi a babičce. Také o Miladě Horákové nebo svatém Františkovi. Mluvím o nich s úctou, vyslovuji jejich jména s úctou.

A Pán Bůh je někdo mnohem významnější a nekonečně větší než kdokoli z lidí. Jak je možné, že Boží jméno lidé vyslovují tak snadno, jako by se nechumelilo? Jako kdyby mluvili o stromě nebo o domě? Naproti tomu, když slavný Albert Einstein vyslovil jméno Boží, řekl to docela jinak než ostatní obyčejná slova. Dokonce si celá laboratoř té úcty v jeho hlase všimla! Mohu tomu věřit, napsal to o něm jeden z jeho spolupracovníků.

K tomuto přikázání také patří, že nesmím mluvit, jako bych já sám představoval Pána Boha na zemi. Někomu hrozit nebo ho zastrašovat. Nebo mu něco neuskutečnitelného slibovat.

Neúcta k Božímu jménu se leckdy projevuje v bezmyšlenkovitém vyslovování i dalších jmen, která k Pánu Bohu patří – zejména Ježíš a Maria.

A nevztahuje se bezmyšlenkovité užívání Božího jména také na roztržitou modlitbu?

Co myslíš?

Třetí: **PAMATUJ NA DEN ODPOČINKU, ŽE TI MÁ BÝT SVATÝ.** Ve starém Egyptě trval týden někdy pět a někdy šest dnů, v římské říši sedm nebo osm i devět a žádný pravidelný den odpočinku neměli.

Izraelité, staří Židé, přijali v Desateru jiné rozdělení času, než měli kdekoli na světě. Ani Číňané, Aztékové nebo Babyloňané neměli čas pravidelně dělený na dny práce a odpočinku.

Do Božích přání patří, aby se šest dní pracovalo a sedmý den odpočívalo. Člověk není stroj. Lidský život má velkou cenu, a právě Desatero každého člověka vyzývá k jednomu dni odpočinku.

Ale co si s ním počít? Jak den odpočinku využít? Během toho dne by nikdo neměl dělat práci, kterou dělá celý týden. Každý by měl dělat něco jiného, než co dělá ostatní dny v týdnu.

Znal jsem Veroniku a Kateřinu. Byly to dvě velké kamarádky. Veronika považovala Katku za úžasnou osobu. Chtěla s ní být co nejvíce pohromadě. Až jí tatínek z legrace říkal, že jim postaví na zahradě kůlnu, aby se nemusely loučit – kvůli loučení přicházely pozdě kamkoliv.

Každý je totiž rád s tím, koho má rád.

Křesťané si velmi váží Ježíše Krista. Zjistili, že tak skvělou osobu nikde nenajdou. A protože Ježíš může být víc než pouhý kamarád, využívají dne odpočinku k setkání s ním v kostele. Vzpomínají na něho a konají jeho odkaz z poslední večeře. Tomu, jak víte, se říká mše.

Církev si přeje, abychom se v den odpočinku, v neděli, scházeli na mši svaté.

Pro školáky je nejdůležitější čtvrté přikázání: **CTI OTCE SVÉHO I SVOU MATKU.**

Vypadá to jako nadržování rodičům!

Neboj se, to je jen na první pohled! Přece i tatínek s maminkou mají rodiče a i jim je přikázáno mít své rodiče v úctě a jednat s nimi pozorně.

Když porovnáš, co musejí rodiče dělat pro tebe a co děláš pro rodinu ty, nevychází to tak, že by se ti křivdilo. Doma máš zajištěnou čistou postel, máš zajištěné místo u oběda i večeře. Máš zajištěné zaštopované podkolenky, vypranou košili i nažehlenou blůzku. Nemusíš na to myslet, o to se starají tví rodiče. Dokonce si ani nedovedeš představit, kolik je to někdy stojí námahy. A to ještě k narozeninám dostaneš dort, a když zabřečíš, rodiče se tě vždycky hned ujmou. Vědí víc než ty a mohou tě před leccím ochránit – pokud je ovšem poslechněš.

Čtvrté přikázání zavazuje tebe i tvé rodiče stejně: ty je máš poslouchat a mít je v úctě, a naopak oni mají s tebou jednat jako milující rodiče.

Páté: NEZABIJEŠ. Ať se podíváte na kterýkoliv světadíl, všude je nějaké bezpráví, nebo dokonce války. Zabíjení lidí, utrpení a bolesti. Děti zůstávají bez rodičů...

Je to tak správné? Jistě řekneš: Kdepak, nelíbí se mi to, je to hrozná! Proto dal Pán Bůh lidem příkaz: Nezbiješ.

Jak to nakonec s těmi válkami dopadne? Všechny dříve nebo později skončí. Přestane se střílet, dohodnou se, uzavře se mír. Donekonečna válčit nelze. Z toho vidíš, že bojování bylo docela zbytečné, válka nemusela vůbec začít, lidé se mohli dohodnout bez střílení. Kdyby...

Kdyby se lidé už od dětství cvičili ve spolupráci, odpouštění a snášenlivosti. Už od dětství totiž musíme brát vážně Boží přikázání.

Považuješ-li tedy války za něco velmi špatného, musíš se hned dnes smířit se svým kamarádem. Už dnes se musíš přestat vyťahovat a oplácet zlo dalším zlem. Musíš se naučit přemáhat své pomstychtivé myšlenky. Pokus se třeba dnes odpoledne vypnout film nebo počítačovou hru, pokud v nich bude nějaké násilí.

Jak jinak chceš dokázat, že považuješ válku a zabíjení za něco strašného?

Šesté: **NEZCIZOLOŽÍŠ - NESESMILNÍŠ.** To jsou stará a dnes špatně srozumitelná slova. Obě znamenají, že muž a žena, kteří se zamilují, se mají vzájemně stýkat v úctě a nedělat nic, čeho by mohli později litovat.

Uznej, že jenom ve snu by se ti mohlo zdát, že se ve škole učíte točit volantem a jezdit autem! Věřím, že bys rád auto řídil, ale je jasné, že musíš počkat, až budeš mít řidičský průkaz.

Možná máte ve škole sexuální výchovu. Někteří lidé si totiž myslí, že se už teď můžete začít učit, jak se máte sexuálně chovat, až budete dospělí.

Já znám lepší přípravu na dospělost.

Indiánští kluci, než byli přijati mezi dospělé muže, se museli naučit především sebeovládání a odříkání. Nedělat, co je napadne, a snášet nepohodu. Proč bys to nedokázal i ty? Zkus to, a i když nemůžeš dělat totéž co Indiáni, ovládat sám sebe je možné i doma nebo na ulici.

Nemluv vulgárně (to znamená obhrouble, hrubě, sprostě) s kluky ani s děvčaty. Odřekni si v televizi film, který není určený pro děti. Nechoď na internetové stránky pro dospělé. Jsou-li někde obrázky nahých lidí, nedívej se na ně. Není to snadné, ale jde to.

Měj v úctě své tělo. Nedělej nic, co bys nemohl dělat před svými rodiči. Modli se za holčičku, která někde vyrůstá a později se stane tvou ženou. Modli se za kluka, se kterým jednou vstoupíš do manželství.

Sedmé: **NEPOKRADEŠ.** Věci, které ti patří, jsi buď dostal od rodičů, nebo jako dárek od příbuzných. Možná sis je koupil za ušetřené peníze. Jsou to tvé věci, máš z nich radost (například z modelů), nebo je dokonce potřebuješ (třeba kružítko).

Když ti je zloděj ukradne, poškodí tě a ublíží ti. Je mu jedno, že jsi tu věc potřeboval nebo že jsi z ní měl radost. Lokomotivu, na kterou jsi šetřil a těšil se na ni půl roku, on ukradl za jednu vteřinu. Ale krádeží potrestal také sám sebe: ošidil se o půlroční těšení a radost z pohledu na rostoucí úspory.

Ani z ukradeného odznaku nemohl mít tu radost, jakou jsi zažil ty, když ti ho tetička darovala. On se nemůže ani doma přiznat, že tu věc má a jak ji získal, a nikdo nemůže ocenit jeho šetrnost a spořivost.

I kdyby měl nakonec plný dům věcí, budou to pro něho jenom krámy, ke kterým nemůže mít ani úctu, protože ho nic nestály. Jeho život se tak stane hrubším, horším. A to je největší a spravedlivý trest pro zloděje: nemůže mít čistou radost ze života.

Osmé: **NEVDÁŠ KŘIVÉ SVĚDECTVÍ PROTI SVĚMU BLIŽNÍMU.**

Křivé svědectví znamená nesprávné, lživé a nepravdivé mluvení. Svědek u soudu musí mluvit pravdu: on viděl při dopravní nehodě na vlastní oči, které auto přijelo zprava a které zleva, a musel to pravdivě říci, aby soudci mohli posoudit, kdo z řidičů nehodu zavinil. Kdyby svědek nemluvil pravdu, kvůli jeho křivému svědectví by mohl být odsouzen zcela nevinný člověk. Byla by spáchána hrozná křivda.

Osmé přikázání Desatera zahrnuje ovšem více než jen lživé svědectví. Také jakékoliv lhaní, pomluvu a nactiutrhaní. Když někdo svým jazykem ublíží tobě – pomluví tě nebo rozhlašuje o tobě věci, které sis nepřál, aby o tobě druzí věděli –, cítíš na vlastní kůži, jak je to nemilé. Nezbyvá než nedělat to sám.

Pomluva se taky těžko napravuje! Vzít zpátky pomluvu je asi tak obtížné jako sesbírat rozfoukaná peříčka z roztrhaného polštáře.

Nepodporuj pomlouvače tím, že mu nasloucháš.

Deváté: **NEBUDEŠ DYCHTIT PO ŽENĚ SVÉHO BLIŽNÍHO.**

Člověk umí všechno možné, ale na některé věci nestačí sám. Po tisíciletí se lidé sdružují, aby si navzájem pomáhali. Kamarádi spolu a tvoří skupiny podle společných zájmů, podle blízkosti obydlí, podle zaměstnání a taky podle zamilovanosti. Je totiž pravidlem, že klukům se líbí děvčata a děvčatům zase kluci. Když se stanou dospělými, mohou se zamilovat a mají svatbu. Slíbí si, že budou vedle sebe žít, dělit se, radovat se společně z dobrého a pomáhat si překonávat těžkosti, které se jednomu nebo druhému přihodí. Začnou vytvářet společnou budoucnost. Spojí se do nejmenší skupiny v lidské společnosti, které říkáme rodina. Když se jim narodí děti, mají z nich radost a podporují jejich rozvoj. Nakonec se z nich stanou dědeček a babička a mohou v lásce zestárnout.

Někdy se přihodí něco, s čím v mládí vůbec nepočítali. Třeba jeden z nich začne pít alkohol víc, než člověka může těšit. Takový člověk se stane nebezpečným zbývajícím členům rodiny a není jiné řešení, než aby rodinu opustil. Nebo někdo propadne užívání drog. Je to velké neštěstí a k záchraně rodiny nezbude než se rozejít. Mohou nastat ještě jiné nenapravitelné události, které skončí rozvodem manželů. Neodvažujeme se nikoho odsuzovat. Ale aby někdo narušil a zničil rodinu jenom tím, že dychtí po ženě nebo po muži svého bližního, chce ji nebo jeho získat pro sebe, je Desaterem zakázané.

Žádná podobná bolest se nepřihodí z ničeho nic, naráz. Teď (zatím) se tě deváté přikázání přímo netýká, ale můžeš se už nyní připravovat, aby ti jednou nedělalo nesnesitelné potíže. Uč se uznat svůj omyl a prosit za odpuštění. Uč se snášlivosti. Nechtěj vyhrávat za každou cenu. Přej jedničku spolužákovi. Půjč ochotně svou hračku a rozděl se o čokoládu. Podporuj všude dohodu a usmíření.

Desáté: **NEBUDEŠ DYCHTIT VŮBEC PO NIČEM, CO PATŘÍ TVÉMU BLIŽNÍMU.** Auto musel nejdříve někdo vymyslet a potom podle jeho plánů vzniklo. A nemusel taky někdo vymyslet to, co vyrostlo a narodilo se? Já, jako věřící člověk, počítám s tím, že je za všemi věcmi někdo jako původce.

Ten někdo – česky ho nazýváme Bůh, ale Indiáni mu říkají Manitou – stojí na počátku celého vesmíru jako jeho autor. Protože on to všechno vymyslel, u něho má všechno svůj původ. Tedy i já a vlastně všechno, co mám doma. Nebýt jeho, nebyl bych na světě ani já a neměl bych žádné z věcí, které vlastním.

A teď přijde naše přikázání: proto nemusím závidět nikomu, co má on. Nemusím dychtit po ničem, co patří mé kamarádce.

Jestliže je to tak drahé nebo vzácné, že si na to ani nenašetříš, ani tvoji rodiče na to nemají dost peněz, musíš si říci: „Žádný člověk nemůže mít všechno, nač si vzpomene. Kam by to jenom uložil?“

Kamarádka taky nemá docela všechno a třeba dokonce touží po něčem, co máš doma ty. Možná by jí stačilo být zdravá jako ty nebo mít tak všímavé rodiče jako ty nebo být tak mrštná jako ty nebo umět tak hrát na kytaru jako ty.

II. přikázání

*To znamená nebudeš brát do úst
Boží jméno stejně snadno a sleva
i bezmyšlenkovitě jako jiná
obvyčejná slova a jména*

Na čem můžeme stavět

Musím umět z paměti nějaká pravidla, chci-li být křesťanem?

Abychom mohli při psaní správně používat *i* a *y*, musíme umět nazpaměť vyjmenovaná slova. Je to určitě otrava, když se je musíte učit, ale k jazyku českému tato pravidla patří, a tak se musejí zachovávat. Kdybys pravidla psaní neznal, dělal bys chyby. Někdy by nebylo možné tvému dopisu ani správně porozumět.

Matematika má také svá pravidla. Kdyby ses jimi neřídil, nemohl bys správně počítat a dostal bys pětku.

Každý předmět, kterému se ve škole učíte, má svá pravidla. Někdy se nazývají zákony, věty nebo pravdy. Když se je nenaučíš pořádně, budeš muset mít ve škole neustále strach, že se tě na ně paní učitelka zeptá.

Také křesťanství má své zákony a pravdy, které by měl každý křesťan dobře znát.

Staří Řekové se domnívali, že na hoře Olymp sídlí mnoho bohů a božstev. Proč také křesťané nemají víc bohů?

Můžeme začít s draky. Ne pohádkovými, ale těmi, které jste si na podzim možná sami vyráběli a pouštěli. Když byl dobře vyroben a vyvážen a když váł příhodný vítr, drak krásně létal. Udržel se vysoko, protože byl nadnášen vzduchem.

Vítr je vlastně vzduch v pohybu. Je neviditelný, a protože ho nikdo nikdy neviděl, nemůže ho ani nakreslit. Jedině v pohádkových knížkách pro malé děti.

Podobně je tomu s Pánem Bohem. Toho také nikdo nikdy neviděl, a protože není ani pohádkovou bytostí, nemůže ho žádný malíř namalovat. Přesto se o to kdysi malíři a sochaři pokoušeli. Tak se dokonce stalo, že každý národ nebo město nebo vesnice měl své zpodobení Pána Boha. Někteří lidé si pak mysleli, že Pán Bůh není jeden, ale že bohů je mnoho.

Křesťané považují za správné to, co nám říkal Ježíš Kristus: *Pán Bůh je jeden.*

*Když je Bůh jeden, proč se mluví o Otci, Synu i Duchu svatém?
Neumím si to představit...*

Kdo staví dům, musí pozvat také elektrikáře, aby jako odborník vypočítal rozvod elektrického proudu pro jeho dům. Pro toho, kdo není odborník na elektřinu, jsou výpočty elektrikáře záhadou. Kdo chodí do čtvrté třídy, nemůže umět chemii, kterou se učí osmáci. Čtvrták ani neví, co si má pod slovem chemie představit. Ani osmáci se ovšem nevyznají v chemii, kterou umí studenti z vysoké školy. A opět studenti chemie na vysoké škole se musí dlouho učit, než pochopí, co jejich pan profesor umí i pozpátku.

Dovedete si jistě představit, jak velký je rozdíl ve znalostech chemie mezi žákem čtvrté třídy a profesorem chemie na vysoké škole. A přitom i pro profesora chemie zůstávají některé chemické pochody tajemstvím.

Stejně je tomu v ostatních oborech lidské činnosti i u vás doma: maminka toho ví mockrát víc než ty.

A teď je vám jasné, jak velký rozdíl musí být mezi člověkem a Pánem Bohem! Pán Bůh je totiž větší, než si vůbec dovedeme představit.

Dokonce i některé pravdy, které učil Pán Ježíš, zůstávají pro nás stále tajemstvím. Vůbec je nemůžeme pochopit.

Mezi ně patří i to, že *Pán Bůh je jeden, a přece ve třech osobách. Tyto osoby jsou Otec, Syn a Duch svatý.* Nazýváme je Nejsvětější Trojice.

To je největší tajemství Božího života, o jakém víme.

Jak nám dal Pán Bůh o sobě vědět?

O Vánocích slavíme narozeniny muže, který se stal velmi slavným. Dokonce se od jeho narození začal počítat náš letopočet. Takže sám hned víš, kolik je to let.

Ale už dávno předtím, už před mnoha tisíci lety mluvil Pán Bůh k různým lidem. Mnoha způsoby jim sděloval, jak to udělat, aby na zemi byl pokoj a láska. Někteří z těchto lidí o tom vyprávěli ostatním a své zážitky zapsali.

Lidem se Boží přání zdála náročná a neuskutečnitelná. A tak se Pán Bůh rozhodl vstoupit do našeho světa sám a ukázat, že každý člověk může žít pokojně. Narodil se jako každý jiný člověk mamince Marii. Bylo mu dáno jméno Ježíš.

Snoubenec Panny Marie se jmenoval Josef a miminko Ježíše přijal jako své vlastní dítě. Staral se o něho a měl ho ve své pěstounské péči. Panna Maria i svatý Josef věděli, že jejich dítětko je Boží Syn. *V člověku Ježíšovi se lidem ukázal Pán Bůh sám.*

Tuhle neobyčejnou událost připomínají vánoční svátky.

K Ježíši Kristu připojujeme různá krásná pojmenování. Říká se například, že je Vykupitel. Co to znamená?

Z detektivek víte, že viník obvykle chce svůj zlý čin zatajit. Má obavu, aby se jeho vina neprozradila. Neustále na to myslí. Přestane se stýkat

s ostatními lidmi. Přemýšlí, jak svou vinu zamaskovat. Bojí se trestu. Často dělá další a další špatné věci, aby zakryl stopy po své účasti na zločinu. Jeho vina a strach ho zahánějí do ústraní. (O trestu si můžeš přečíst víc na straně 167.)

Něco podobného se stane, když člověk hřeší. I když nejde o zločin, přece bych svůj hřích nejraději zatajil. Mám strach, že prozrazením přijdu o dobrou pověst. Nemohu se lidem zpříma podívat do očí. Jako by mě hřích, který jsem spáchal, měl ve své moci.

Z této uzavřenosti nás vysvobodil Pán Ježíš. Řekl: „Můžeš se přiznat ke svému hříchu. Jestliže zlého činu lituješ a vyznáš se z něho, Pán Bůh ti ho odpustí.“ Nemusíš se nechat dále svým hříchem svazovat. *Uznáš-li svůj hřích, Pán Bůh tě osvobodí z jeho pout.* Je to podobné, jako by někdo koupil otroka v poutech a dal mu svobodu.

Tomu se říká vykoupení. Přišlo do světa s Ježíšem Kristem.

Slovo vykoupení často slyšíme v kostele. A teď už mu budete aspoň trochu rozumět.

*Lidé jsou velmi různí, chytří i méně chytří, zdatní i méně zdatní.
Proč Pán Bůh nezařídí, aby na tom byli všichni stejně?*

Ve škole se potkáváte s mnoha spolužáky. Některý z nich umí malovat krásné výkresy, jiný umí opravovat kola. Některý umí šplhat na laně, jiný je osvobozen od tělocviku, protože není docela zdrav. Někomu jde učení docela snadno, jinému trvá dlouho, než něco pochopí. Některé děti se narodí bohatým rodičům, někdo má rodiče velmi chudé. Někdo má hodně sourozenců, jiný by si přál nějaké mít, ale zůstává jedináčkem. Některé děti se narodí v nezničené přírodě, jiné nesmí kvůli smogu někdy ani vycházet ven z domu. Některé dítě může běhat, jak se mu

zachce, jiné je odkázáno na vozíček. Některé dítě se narodí v klidné a bohaté zemi, jiné v zemi, kde už léta trvá válka.

Proč jsou takové rozdíly mezi lidmi, nevíme.

Zato víme, že Pán Bůh chce, aby každý člověk žil pokojně. Každému dal nějaké schopnosti, talenty, které ho mohou učinit šťastným. Stejný význam, jako slovo talent, má i slovo hřivna. Všichni mohou v sobě nějakou hřivnu najít.

Přečtěte si v Bibli podobenství o hřivnách, které vyprávěl Ježíš svým učedníkům (Lukášovo evangelium 19). Všimněte si, že Pán Bůh ocenil úplně stejně toho člověka, který dostal hodně schopností, i toho, který dostal hřiven méně. Rozhodující bylo jen to, zda svěřené hřivny využíval, nebo ne.

Proto další ze základních křesťanských pravd je, že *Pán Bůh je nejvyšší spravedlivý*.

Je možné, aby Bůh posuzoval všechny lidi na zeměkouli spravedlivě?

Frantík se učil celé odpoledne básničku do školy. Druhý den byl vyvolán jako první. Nemohl si ale vzpomenout na třetí sloku a dostal trojku.

Jirka se místo učení celé odpoledne díval na televizi. Byl také vyvolán, ale jako patnáctý. Protože slyšel tutéž básničku patnáctkrát, naučil se ji posloucháním ve škole. Dostal jedničku. Bylo to spravedlivé? Jistě to spravedlivé nebylo.

Paní učitelka nevěděla nic o Frantíkově námaze a o Jirkově lenosti. Tak přišel Jirka snadno k jedničce a Frantíkova poctivost nebyla oceněna.

Žádná paní učitelka nemůže známkovat docela spravedlivě. Na rozdíl od paní učitelky, a někdy i od tatínka, maminky, bratra i kamarádů, je Pán Bůh vševědoucí, a proto může být spravedlivý. Patří k základním

křesťanským pravdám, že Pán Bůh je dokonce nejvyšš spravedlivý. Nemusíš mít strach, že by ti Pán Bůh při svém soudu ublížil. Ale také si nikdo nemůže myslet, že to, co udělal špatně, zůstane bez Božího povšimnutí.

Jsme rádi, že *Pán Bůh je nejvyšš spravedlivý.*

Je člověk jenom tělo, nebo je v něm i něco nehmotného?

Pán Bůh je neviditelný, podobně jako jiné skutečnosti, které známe. O některých jste se už učili ve škole nebo se teprve budete učit.

Protože Pán Bůh chtěl, abychom o něm věděli, ukázal se lidem viditelně v člověku Ježíšovi.

Podle toho, jak Ježíš jednal, poznáváme, jak jedná Pán Bůh. Podle toho, co Ježíš zamýšlel, poznáváme, co zamýšlí Pán Bůh. Podle toho, jak Ježíš odpouštěl, poznáváme, jak asi odpouští Pán Bůh. Podle toho, co si Ježíš myslel, poznáváme, co si myslí Pán Bůh. Podle Ježíšovy spravedlnosti poznáváme spravedlnost Boží.

Ježíš nám také vysvětlil, že každý člověk může žít Pánu Bohu blízko. Nejen teď, ale navždycky, věčně.

Ale jak to Ježíš mohl říci, když se naše tělo po smrti rozpadne v hrobě? Jistě tedy musí z člověka něco zůstat, něco z něho musí rozpadnutí těla přežít. Něco z člověka neumírá.

To, co při smrti člověka neumírá, nazýváme lidskou duší. Lidská duše je to, co oživuje naše tělo. Pokud je v člověku duše, je lidské tělo živé. Říkáme, že člověk je tvořen dohromady tělem a duší, že člověk je jednotou duše a těla. *Lidská duše je nesmrtelná.* To je další ze základních křesťanských pravd, o kterých si v této kapitole vyprávíme.

Je Pán Bůh nakloněn člověku, nebo ho hlídá jako policista, zda neudělá něco špatně?

Pán Bůh je ten, nad koho víc už si nemůžeme myslet. Řeknu-li slovo Bůh, označuji tím toho, kdo je úplně nejvyšší, kdo nemá nad sebou už vůbec nikoho. Pán Bůh je ten, kdo všechno ví a všechno může. Já jsem jiný, já nemohu kdykoliv odjet na hory, ačkoliv si to někdy přeji a chci.

Pán Bůh je nekonečně větší než já, nekonečně moudřejší a mocnější.

Mohli bychom si tedy myslet, že se nebude o lidi vůbec zajímat. Že je mu úplně jedno, jak se lidé chovají, co lidé dělají a jak to s nimi nakonec dopadne. Tak to není.

Od Ježíše víme, že Pánu Bohu svět leží na srdci. Že má zájem na tom, abychom šťastně žili – teď, dneska i natrvalo. Ježíš řekl, že Pán Bůh má k lidem příznivý vztah a nechce, aby někdo utrpěl škodu. Tomu příznivému vztahu Pána Boha k lidem říkáme Boží milost.

Vědomí, že Pán Bůh je nám příznivě nakloněn, nás těší. Je to něco podobného, jako tě potěší pochvala od paní učitelky nebo od maminky: uvědomíš si, že tě maminka miluje, a chceš jí udělat opět radost.

Vědomí Boží milosti nás povzbuzuje k větší důvěře k němu. Taky k uctivému jednání s kamarády i s lidmi vůbec. I k uctivému jednání se vším, s čím na tomto světě přicházíme do styku. Tak poznáváme, že Boží milost, tato Boží přízeň, je něco, bez čeho bychom se neobešli. Říkáme, že *Boží milost k pokojnému životu (neboli ke spasení) nutně potřebujeme.*

III.

nikázání

Pamatuj na

Den odpočinku,

*že si má být svatý, nikdo by neměl
dělat práci, kterou dělá
celý týden*

